

CONFERINȚA NAȚIONALĂ DE ISTORIE MILITARĂ

– Ediția a II-a –

150 de ani de Independență, 1877-2027

**Diplomație, război și drumul spre modernitate.
Inovația tehnologică și transformarea conflictului militar
în istoria românilor**

12-13 mai 2027, Constanța

CALL FOR PAPERS

Anul 2027 marchează un moment definitoriu în istoria statului român prin aniversarea a **150 de ani de la proclamarea independenței de stat a României**, la 10 mai 1877, formalizând, astfel, ruperea legăturilor de vasalitate față de Imperiul Otoman. Această decizie reprezenta expresia de voință a poporului român, sintetizată magistral de Mihail Kogălniceanu, la 9 mai 1877, în sintagma **Suntem independenți, suntem națiune de sine stătătoare. Suntem o națiune liberă și independentă**. Actul de naștere al României independente avea să fie consfințit pe câmpul de luptă, prin jertfele Armatei Române în timpul Războiului din 1877-1878 contribuind, astfel, la definirea destinului modern al statului român.

În acest context aniversar ne propunem să readucem în prim-planul dezbaterii istorice o temă fundamentală: modul în care inovația a marcat evoluția spațiului românesc, transformând nu doar arta războiului și gândirea strategică, ci și structura și reziliența societății noastre în fața marilor încercări.

Schimbările geopolitice actuale transformă radical modul în care se poartă războaiele. Asistăm la o îmbinare între războiul de uzură tradițional și noile tehnologii, cu un impact profund și multiplu asupra societății. Într-un context de securitate fluid, rolul istoriei militare pentru fundamentarea răspunsurilor strategice capătă o importanță particulară. Analizând modul în care armata și societatea românească au reacționat în trecut la „revoluțiile în afacerile militare” (RMA), putem înțelege mai bine vulnerabilitățile și atuurile noastre în fața tehnologiilor disruptive de astăzi (drone, AI, război cibernetic).

Sub aceste auspicii, **Institutul pentru studii politice de apărare și istorie militară (ISPAIM)** va organiza, cu sprijinul **Statului Major al Apărării**, cea de-a doua ediție a **Conferinței Naționale de Istorie Militară**, continuând astfel tradiția de promovare a istoriei militare ca domeniu de cercetare fundamental la nivel național. Evenimentul se va desfășura în perioada **12-13 mai 2027**, la **Constanța**, cu tema **Diplomație, război și drumul spre modernitate. Inovația tehnologică și transformarea conflictului militar în istoria românilor**.

Demersul nostru vine să contribuie la consolidarea dezbaterii științifice în domeniul istoriei militare, cu aplicabilitate în ceea ce privește analiza fenomenului războiului în toată complexitatea acestuia. În acest sens încurajăm participarea doctoranzilor și tinerilor cercetători, oferind oportunitatea valorificării interesului de cercetare propriu în paneluri dedicate. Ne revine, astfel, plăcerea de a invita cercetători, istorici, pe cei interesați de studiul istoriei militare de a ne transmite propuneri de comunicări.

Fără a avea caracter limitativ, avansăm următoarele arii tematice, care vor fi completate pe baza propunerilor primite:

Experiența războiului în istoria militară a românilor

- Tehnologii de confecționare a armelor în spațiul carpato-danubiano-pontic.
- Revoluția prafului de pușcă și consecințele sale în armatele medievale românești. Fortificațiile și arhitectura militară în fața noilor tehnologii de asediu.
- Impactul tehnologic și schimbarea caracterului războiului: de la veacul fanariot la organizarea militară a românilor în „secolul naționalităților”; Reconstituirea forțelor militare autohtone și evoluția lor în prima jumătate a secolului XIX.
- Tehnologia și războiul asimetric de-a lungul istoriei.
- Între autonomie și dependență tehnologică: Rolul alianțelor și parteneriatelor în momentele de cumpănă ale istoriei.
- Războiul total și transformarea tehnologică în secolul XX: cele două războaie mondiale și adaptarea Armatei Române la câmpul de luptă industrializat.
- Securitate, tehnologie și autonomie strategică în perioada Războiului Rece (tranziția industrială, tehnologia în serviciul apărării asimetrice, război informațional și transfer de tehnologie etc.).
- Războiul între dimensiunea hibridă și teritorială – tranziția de la managementul crizelor asimetrice la apărarea colectivă.

Strategii, doctrine și adaptarea organismului militar național

- Specific național, determinism geografic și influențe externe în configurarea modului de purtare a războiului (inovație tehnologică vs inovație tactică și strategică).
- Adaptarea gândirii militare și a artei militare românești la realitățile războiului.
- Valorificarea doctrinară a progresului tehnologic și dezvoltarea capacităților militare relevante.
- Conservatorismul doctrinei militare vs dinamica tehnologiei: conflictele de idei din interiorul Marelui Stat Major privind utilitatea noilor tehnologii (blindate, aviație etc.) în raport cu armele tradiționale.
- Educația militară și formarea elitelor militare.
- Instruirea soldaților în utilizarea armamentului nou.
- Revoluția logisticii și a sistemelor de comunicații în domeniul militar.
- Repere în dezvoltarea cadrului legislativ privind apărarea națională.

Economie și resurse

- Asigurarea resurselor, achiziții militare și adaptarea bugetelor de apărare. Impactul dificultăților economice și al constrângerilor financiare asupra strategiei de înzestrare a României pe parcursul secolului XX.
- Dezvoltarea infrastructurii critice în România. Impactul asupra mobilității Armatei Române.
- Complexul militar-industrial românesc. Între imperative strategice, capacitate de conversie și limitări conceptuale. Concepții și proiecte.
- Politica de înzestrare națională. Capacitate de adaptare, dependențe și vulnerabilități în secolele XIX-XX.
- Experiențe în dezvoltarea capacităților militare. Inițiative autonome și formule de cooperare multinaționale.

Diplomație, etică și reglementarea noilor tehnologii

- Controlul armamentelor, tratatele internaționale și eforturile diplomatice de a reglementa noile tehnologii.
- Etica utilizării tehnologiilor militare agresive în secolul XX.
- Dreptul internațional umanitar în fața realităților tehnologice în a doua jumătate a secolului XX.
- Războiul total, mobilizarea societăților și dilemele morale și juridice ale utilizării forței.
- Inteligența artificială, armele autonome și decizia algoritmică: dileme etice, juridice și de responsabilitate în conflictele contemporane.

Războiul și societatea

- Dezvoltarea rezilienței naționale și capacitatea de mobilizare a societății pentru război – efortul din spatele frontului. Pregătirea și rolul populației în contextul dezvoltărilor tehnologice.
- Adaptarea tehnicilor de propagandă și dezinformare la noile tehnologii – inovații de-a lungul istoriei și evoluții recente (cinema, presă, fotografie, rețele sociale etc.).
- Serviciul militar – tradiții istorice și imperative actuale.
- Trauma psihologică a „războiului mașinilor”: impactul asupra soldaților și populației.
- Memoria conflictelor și cultura strategică: influența experiențelor istorice asupra pregătirii societății pentru apărare.
- Manifeste politice, presa militară și rolul Bisericii în eforturile de mobilizare societală. Discursul public și rolul comunicării strategice.
- Educația ca element catalizator al conștiinței naționale și sentimentului patriotic.
- Etosul militar și identitatea combatantului în contextul transformărilor tehnologice ale războiului.

Persoanele interesate să participe la conferința organizată de Institutul pentru studii politice de apărare și istorie militară sunt rugate să trimită titlul comunicării propuse și un rezumat de aproximativ 300 de cuvinte, însoțite de un scurt CV narativ de maximum 200 de cuvinte, la adresa **cnim_ipsdmh@yahoo.com** până la **30 octombrie 2026**.

Rezultatele procesului de selecție vor fi comunicate până la **27 noiembrie 2026**.

Institutul pentru studii politice de apărare și istorie militară va asigura, în limita posibilităților, mesele, cheltuielile aferente cazării și transportul București-Constanța și retur. Mai multe detalii logistice și administrative vor fi comunicate în timp util.

Nu se percepe taxă de participare.

Lucrările susținute în cadrul conferinței vor fi publicate într-un volum colectiv.

Persoane de contact:

Andreea-Iuliana Bădilă

Tudor Vișan-Miu

E-mail: cnim_ipsdmh@yahoo.com

Telefon: 0040 21 315.17.00; Fax: 0040 21 319.58.01

Str. Constantin Mille nr. 6, Sector 1, București

www.ispaim.mapn.ro